

Bulletins Scientifiques.

Ming-pao-chih

ja, Helgoland, statutetela Nov 27. 1894 af omst n AP.
1. Kapteina um Luywana grahmatal-
ana Lerchendorff, pris. Kallu-eelā
ilse h  s; wildehs grahmahlebodis.
pogataz-waldehm, mahzitajeem. 
Hofotapeem. X

C. Jelgava

No 12. Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedēļas išnācības makši 1 rub. var g.

Mahditājs: Kābdi kūnītīgē mehīli wišderīgali p̄eetsch galwās: nr̄hsloščana
un kveescheem skiprā mahlu ūmū? Kas mahzījā muhja masīnos, ekam; krihpībe
faulite atspīhdēja? Politītas pahrīslats. Doshados ūnos; no eetšiemehnu; wišjai
natas ūnas. Abūlbes. Sadīshwe un ūnatīiba: Numeneſāj. Chromique scā
daleuse. Elūdingāni. —

Saintezibas nodata.

Kahdi ſtunſigee mehſli wiſſderigaki preefſch galwas
mehloſchanas ni ſiveeſſheem ſtipra mahlu ſemē?

G. Mathers: Halutatajs scho mehfslofchanta-wihj apñymje
ar Wahzu wahrdu „Kopßdünking“; ihlati te waretu jažit „wirsmeh
flosjums“ jeb „mehfslofchana pa wirhi, n̄ sehsjut“. Ta dandresi ir wa
judsiga, tad sehsjas stahdin illectahs pa wahjeem, tad tee ta hal
te slim, ta la us labu planju newar zeret. Getam wirsmehfslofchan
illecta, wiðpliws buhs jaðobina, waj tu wiſai waijadsiga i. i.
stahda wahjiba zelahs no leesas t. i. no pitnigri ne mehfsotas semes
Zita i kuhdal zaur mehfschani suams nelihdschahs. Us gelto jauta
jumu reeſcham atbilstot, waretu wiſlabaki gitaro un labus super
fossatus eewehlet, ihpaſchi tad wirsmehfschana pa wazari noteek
Da jchos mehfslus jeb ihlati palihga- mehfslus leeta, tad tam buh
janoteel til lihds ka lauls noschubis un to war ezet, zaur ko newee
nesahlehm dſihwiou matichahs, lanta garoſu iñihzimahs un to no ſo
sprahgſchanaas paſargahs, het ari uſkaſitos mehfslus ee-ezechs, ta t
tee fahrtigi warehs darvotess. No tahdas ezeschanoſ nebuht na
jablſtahs, es pats eſmu leetajis dſelsa ezechas un strahdne
keent par leelahm bailehm — kiveſchu laulu til ſliper ilzis ezet, lihds
femes wirſlahrta pawisam bija irdena. Planja, kas te bija dand
bagatala, ne ka ne-ezetaq abalā, neween mani, het ari iſbijuscho
strahdnekuſ pahreelinaja, ka bija pareiſi darits*). — Wiſlabati i
tad ezechana ihſi preekjh leetus noteek, kas ari jan uſkaſito mehſ
dehſ wiſai waijadsigs.

Wahzijā wirsmehfloschamu wiswairal isbara seemā un newis a
flunstigeem, bet ar stala-mehfleem, lai leetus mehfliu datu
deesgan agri eeskalo semē. Tadeht ari wirs-mehflosjamu wasa
ras-sehjās tur uslukho par gluishi nederign. Seemas-sehju p
wirsu mehflojot tur janem ihlus un labi issauktus mehflus, wislabat
sajaukumu no zilveku islahrnijumeem, stala-mehfleem ic., kureem diu
dalas jemes peejauz. Ar tahdu sajaukumu peeteel, kad tifai getort
datu no pilna mehflojuma uſ lauka istaisa. Qabibas sehju pa wirs
mehflojot jaſargahs no tahdeem mehfleem, kur nesahlu fehlas eet
iħha, turpretim abbolinam tee ne ta neſkahde.

G. Mathers, *Rehabilitatees ne ueesa bet ezelat ia tibz u*

manu ḥrgalwochajū!

gas.

Ac Peelikumu: par gadu 3 rub. par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 60 f.
Bei Peelikuma: par gadu 2 rub. par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 10. t.
Par pessuhitscham ar pasu us tatu vseplari, ween' alga maj ar jeb bei Peelikuma, jamalsä 60 sap. par g. m 35 sap. par $\frac{1}{2}$ g. Slubinajumus peneam vijas apstelejames weetds pret 8 sap. par siblu rindau.

, 22. marta. O

1878.

R. Thomson's eedrofchina tapat, isslaidro sinatnisski, kadehsze-
schana deriga un waijadfiga un usuem tad walodu par mehfloschanu,
la sché ihsumā sanemts.

Mehfslot war daschadi; tadeht virms alasch ja-eewehe, ka hdi
dihd sekti semkopim pec xolas mi tod; fas ihsteni ir waijadsigs
preefsch fehhs jeb tahs fehjas preefsch tahdas jeb tahdas femees u. t. p.
Ne alasch jeb kura leeta wifur wegnadi der. (Te Th. I. isslaidroja
angu dsihwes- un dsihwes ustura-pamotus, peerahdidams, ka angeem
faswas ihpaßhas varibas waijaga un fa to zaur mehloschamu vebz
patikchanas angeem war pasneeqt.)

Tee lihbseksi, tas semkopja pascha rokās stahw, ir wišpirms
stala-mehſli, bet preeſch wirsmehſloſchanas jeb ſehjas vahrmehſ-
loſchanas tee ne ik reiſes ir pa rokai un tayebz wairak mehds leetot
waj nu ſchidrus mehſlus waj ari pirltos jeb tā nofauktus ſlunſtigus
mehſlus.

Wipi pirms aplūklošanai tās mehslus, kas semkopim preksēj schi noluhtā pascham pee rološ; tee ir tee ieklīdere-mehſli, ko sem ta wahrda virze pasīstam, un zīlweku netihrumi, kurns ar uhdeni sāmaisitūs rūs. I datu mehſteem uom i dālos uhdēnā) pavašards uſ lauseemi wed uſ uſ sehju iſlaisti. Anglija un Francija tas wiſai biechtī un leelāta mehrlā noteik, bet nekut til leelīslam tā Nīhā un Japāne,¹⁾ kur tas jau no wezū wezajeem laileem ir parasta leeta. Zil dauds tāhda vahrmehſloſchana augiem patihs, to tikai tas jo kālbri un pilnīgi uſihs, kas pāts to redzējs, un tāpebz muhſu semkopjeem ūcho ūhōfeli tāvādēsem gan jo wāratā eīehehrot. Tāhda mehſlu krabſcha na, ja to ūpratīgt un riņpīgi iſdara, teesham ir wiſai lehta, un to mehr iwar ūmērem rubli ēenest. Turpreti ūlūtīgi mehſli, kas gan wiſai derīgi un ari wiſai dauds teet leetāi, māksla dahrga i naudu. Bet naudu par mehſleem iſdot ne ilkrejas semkopim iwar būht pa prahtam un eespehjams un tā tad mehſloſchāta nendētel un angli vanabtums paleek neviņas.

Seemas sehju pahrmehfloschana tahdās walstis, kur semkopiba jau wairak attihstijnsch, doteek wijsai beesch; so lihds mana, ka zweischi waj ruden ne kō kreetni ne-eeschluschi, waj ari pawasara tikai lehni fahl atspiregt, tad sehju tuhdas aplasch ar flanxes mehfleem, taut ar wijsat pavlahni. Illi khee yublini ne buht nau weltigi, — tee atness itiu bagatus auglus; jau paschā pawasara war redset, ka labiba zaur teem us augschu teek paskubinata un ka ta it ar jaunu spehku fahl us augschu dotees, veenemahs lapas un kruhma un zaur to semi apses un tahda wijsie neween seemas mitruma fatura, un sanjajeem rihta- un seemet- rihta-wehjeem nelauj jemi ihsusnat, bet ari zaur ahtru sanemchanos augschana nelauj ntnahm sahlehm eeweestees un isplatitees. Illi to jautajeeni waj mahla jeb hmlts semē der zweischis u. t. pr. pahrmehfloschana tikai par waijadfigu israhdahs, un waj ta waijadfiga, to war redset tilpat jau ruden, ka ari pawasari, tad ee- wehra pirms: kā lauts kluwa mehfloschana un otru fahrt, fahda ir sehja. Kad til pats ar usmanibu fahl domat un rehkinat, tad drihsf pa nahls to padomu, waj mehfloschana ir par labn jeb né. Kad laba

^{*)} Ari ahbolina ezeschana kahba wihsé ir koti slawejama.

8. 90

ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

* Dr. Heiden, *Tilingerlehre*, Bd. II, pag. 204.

un isdewiga seme jau pareisi mehslota un labiba pate jau rudenī eeseldama, ari pawahari spehku rahda, tad jau teesham pahrmehslochanas newajjabshehs, bet zitadi ta ir par labu ifkatrā reisē. — Beigas un wehl ihsumā ewehrofim, fahdi no skuntigeem mehfleem ir tee labakee preefsch tahdas wirs- jeb pahrmehslochanas? Tahdi mehsl buhtu:

I. Ammoniaf superfosfats ar 10% fosfora-fkahbi un 10% flahpekska, no ka ar 3 lihds 4 pudi us puhraveetas peeteek un kas pehz schahs deenas naudas zenas mafkā 2 r. 20 kap. pudā.

II. Ammoniaf superfosfats ar 15% fosfora-fkahbes un 5% flahpekska, no ka nem 4 pudus us puhra-weetu un kas pehz pr. d. naudas-tirga mafkā 1 r. 80 l. pudā.

III. Kaulu milti; no teem nem us puhra-weetu lihds 6 pudi, kas mafkā 1 r. 10 l. weens puds — un kuru zena naw grosijushehs.

IV. Chilisalpeter waj ari sehra-fkahbes ammoniaks (Schwefelsaures Ammoniaf) ar 20% flahpekska; nem 2 pudi us puhra-weetu, kas mafkā ap 3 rubl. 50 kap. pudā.

V. Angku bonemanure, kaulumehsli; ar fahdu faturu, newa fahdri fazits, tee mafkā ap 1 rubli pudā.

VI. Estremandura superfosfats ar 20% fosfora-fkahbes, no ka nem fahdus 3 pudus us puhraveetas; kas mafkā ap 1 r. 30 l. lihds 1 rubl. 50 l. pudā.

Beidsot wehl jaapeemin, ka ahrsemijn superfosfatu zenas ir wisai nepastahwigas zaur to, ka schaiss laikos muhsu naudas wehrtiba preti ahrsemju naudai gandrihs latru deenu ir fawadaka.

Wispahriga data.

Kas mahzija muhsu masinos, pirms brihwibas- faulite atspihdeja.

Zilvelu behrni peedsimst pehz meesas yu nebi gara loti tshano. Tee bei per-angurcho valihga nelahdi, nespeli isti, teem buht wiseem ja-eet nihkā, ja wezakee tos prahtigi un ruhpigi ne-apkoptu, lihds tee spehj us paschu fahjahn stahwet. Tadehk jau firmā senatne behrnu audsinafchanu bija pasihstams un eerasts darbs. Drihs ewehroja ari, ka behrneem ne tilai ar meesas spehku un laizigu mantu janahk palihgā, bet ka ari tehw' un mahtes eekrahtā garigā manta, proti wezako peedshwojumi un isbaudijumi, ewehrojumi un apzerejumi, minu isprashana un atfihschana behrneem firdis un garā ja-eedehsti. Un zitadi sinams zilvelu-zilts ne kad un ne kur fawā garigā eespirgschana un usselfschana nebuhu ne foli us preefschu kluwuse, ja tehw' un mahtes nebuhu jauno audsi arween, ta fakot, us

saweeem kameescheem pazehluschi. Tē nu redsam, ka behrnu audsinafchanu un mahzischau naw wiš ne lahds tagadejs gudrineels isdomajis. Scho darbu prata un isdarija jau wissenakōs laikos tehws un mahte — wispirmak schre paschi ween, bes ne fahdeem ihpascheem pasihgeem. Un tehw' un mahtes gahdaschana schinā leetā, wian puhlini un ruhpesti par sawu behrnu meesign un garigu lablkahschanas wehl scho baltu deen' loti waijadfigi un derigi, spehjig i un svehtigi, kautschu tagad wezakee wairs naw tee weenigee scha darba isdaritaji; jo ar laiku atsina, ka pee behrnu kreetnas isaudsinafchanas un pilnigakas ismahzischanas wezakeem nei deesgan wakas, nei ifreis waijadfigas eespehjas. Tadehk usfahka jau fenōs paganu laikos daschas tautas, ka fenejee Greeki.* Romneeki un ziti, pee schi ne-aiskawejamā un to mehr loti gruhtā darba peenemt fahdus valihgus, behrnu-wabonus (paidagogus) jeb skolotajus un audsinafchanus. Cezaħla ir ihpaschhas weetas preefsch behrnu-audsinafchanas un mahzischanas, kurahm wehlak bewuschi to wahrdu „skola.“

Bet kautschu zilvelu-zilts jau dauds tuhstočhu gabu weza, wina tomehr naw no pirmajeem laikem lihds muhsu deenahm pa ihsteno gaifmas-zeku taikni us preefschu gahjuše. Wina turpretim deemschehl daudsfaht maldijushehs un alojushehs, no ihstenā zeta tahtu notlihs-dama. Tadehk ar behrnu audsinafchanu un mahzischau ir gahjis un eet wehl scho baltu deen' deesgan raibi pasaulē. Ir bijuschas jau fenōs pagani laikos tahdas apgaismotas tautas, ka tee fenejee Greeki un Romneeki un pehz Kristus Muhamedani un zitas tautas, kuras loti dauds par dīfahm mahzibahm, par jaukeem dailies darbeem un par kreetnu jaunās audses isaudsinafchanu ruhpejushehs un daschadi gahdajuschas. Pee minetajahm tautahm jau toreis tahdas sinatnibas tika mahzitas, fahdas wehl scho baltu deen' augstās skolas mahza, ka feneako laiku isprashanu jeb wehsturi, geometriju (semes ismehrischau) astronomiju (swaigschu sinatnibu), filologiju (walsodas sinatnibu), filosofiju (prahibas zeenischau) un daschas zitas. Dailies lectas fenejee Greeki wehl schodeen dauds weetās weenigee preefschihmes dwejji. Bet iraid bijuschi ari tahdi laiki, kurds mahzischanas un audsinafchanas svehtu noluhtu daschadi fakelhsija ar neeziem blehku nedarbeem, kur tahot gregu tatri usnebmabs antstu skoloschau darbi strahbat, tas nebuhu nei pee fuku dihdlschinas derigi, ne wehl pee zilvelu behrnu audsinafchanas un mahzischanas. Bijuschi jau laiki, kur besdeewigi war-mahki gribesjchi zilvelu Deewa dotu dabu isnihzinat, gaismu aisturedami un tumfihu pawairodam. Buhtu laikam paschu fauli pee silajahm debesim isdsehsuschi, ja tikai buhtu spehjuschi to aissneeg. Bet tahdi noseedsfigi darbi naw ne kad ihsti zeretos anglus atneuschi; wini ir isgahjuschi, ka migla rihtos un isputejuschi, ka pelawas wehjā. Un tahdi darbi

* Schē fēnos Greekus minedams, no wiſahm tshetrahm Greeku zilthim par wiſahm domaju Joneschus, Nītilu ar galwas-pilssehnt Atehnas: masaf Doreeschus Lakonika ar galwas-pilssehnt Sparta; bei paripam nē — Achajeschus un Aioleschus, kuri tikai preefsch-wehsturigos laikos ewehrojami.

N. R.

Sadsihwe un sinatniba.

Rumeneschi. Rumenijas valsts nam wiſai leela; mina fahdahm is tahm abahm provinzen Walakijs un Moldawa; bet seme ir loti angliga. Rumenijas bagatibas wiſu leelatee awoti ir semkopiba, lopu audsinafchanu un svehtig; tahs daschadas ruhpnezzibas nodakas lihds schim wehl mas attihstitas. Gedishwotaju statu rehlija us 8½ milj, no fureem ¼ ir semkopji. No auguma Rumeneschi ir spehjig, alasch ar melneem mateem un wefeligu krahsu, bedsigahm azim, sawā istureschanahs weili un patihlami, bet ne wiſai darbigi. Ahtra apferschana, sapraschana un asprah-tiba ir wina gara dahwanas, labprahiba, gauſiba, godprahiba, ustiziba un pasemiba pret augstakeem minu zitas zilvela ihpaschibas. Wiſai weegli Rumeneschi ismazhahs svechhas valodas. Mahzitakee is wiſeem runā ne reti Frantschu, Wahju un Greeku, bet daudseis wehl pee tam Kreewu un Italeschus valodas. — Tautas apgehrbs pee wiſreescheem ir garas billes un sahbalu, ap hureem mehds baltu laslatu, fili maj ſarlani ſraibatu aptiht; kreli mini neli abrupsis bilshem, to ap mehdaru ar iostu ſaifodami. Zitu apgehrbu ſtaifa weste, bruhns mehtelis un aitu ahdas zepure. Seemeeschi pehz auguma pa leelai dalai ir ſtaifas un pilnigas meesas. Minu apgehrbs ir garsch kreli ar garahm peedurhnehm, daudſahrt ſarlani un fili ife-rafits waj ar glahses pehlehm un ſelta treſehm ruhpigi ifcotats. Lindrala (brunſch) weetā wiſas apleefahs, leelu bruhnu apfahrt-ejot ſtrehpainu drebbes gabalu, un to ta peseenahs, ka raibi ifratſtitā kreli ſterbele apaksha paleel redsam; ſeemas ap galvu ſeen ſalatu, meitas pin matus viſes; labju apgehrbs ir ſarlani wiſreeschus sahbalu. Seemā apgehrbam pahriwelt ſaſcholu waj oderetu mehteli pahri. Turigalo ſeemas

un meitas wehl labprahit gresnojahs ar daschadahm ſeku ſchnorehm un ſelta gabaleem. — Kamehr bagato bajaru pilis ir ifgrefnotas ar wiſvifadeem wakara Eiropas gresnūmeem, tamehr ſemneelu mahjokki pa leelakai dalai ir nabafigas buhdinās, ir ſahfleem pihtas, ar mahleem apmuhretas un ar ſalmeem waj doneem apjumtas. Rumenijas ſemneels ir loti pectizigs; dahu ſalnes, peens un mamaliga (veesputa ir Turkū ſweescheem) ir wina bariba. Sawu namu wiſch pats usbuhtē, tāpat wiſch ari pats pataifa ſawus nama, laula un brauzamus rihtus, kamehr ſeema wehrtibama un audsama par apgehrbu gahdā. Tamdehk tureenes ſahdshas, bes ſemkopjeem tika wehl krobinieku un ſaleju atrod, kurds pehdejais alasch mehdī buht Tichiganā. Semkopji wiſvairak audsina ſweescheus, maiſu (Turku ſweescheus), rubus, meſchus, ausas, pahtschu anglus un dahrus ſalnes, tad wehl rapschus, ſanepes, linus un pehdigi ari wehl tabala. — M. L.

Chronique scandaleuse.

Par ūmedinu rāhdīschau*) ihpaschi ſchim noluhtam ihretā Wez-Peebalgas beedribas namā, 26. junija 1877, lahds jaunkungs zaur gauv „peelkumu pee“ Balt. Wehſtā. 1878 № 11 pasnedjs wehl jo garaku ſeitū, kurā ſtarp z. ori Wez-Peebalgas eedſihwotaji un Theodors Rolands un G. Mather's nepeellahjigji aifnemti un us kurū — pehz muhsu domahm — atbildet nedjs war, nedjs waijaga, tadehk la tanā eefahlums un veigas jan ir un tadehk la godprahiti ūlwei ar ſchā jauntungu taſchū ne-eeſ lamatees. Wiſch ir paraſlijees „Sterstu Andrejs, ſeefas-leelu ſtudentis Peterburgā.“ Bes zitahm ſeetahm wiſch ari jautā: „Kalab gan Molanda ī. ne

*) Kahda ſtarpiba ir ſtarp teatra un ūmedinu rāhdīschau, meħs kahda naħlofha reiħa ifſtaidrofim

ari joprojam ūsāklihdīhs, gaiditās ūkimes nekad ne-ātnesdami, lai
ari tos ūsahktu tee wiſuspehzigakee warmahti, lai ari ūcheem ūlpatu
tee wiſugndrafee un wiltigakee ūlaiini ar ūnifiku pasemibū un paſlausibū.

Tā nu ihsūs waħrđos tos daščadus mahzičanas un audšina-
ſchanas wehrus jeb jesus tauis daſčħaduš laikos apluhkojuschi,
lai mehgħinam atbildet u to jautajjumu: kaš mahzija muħsu maſinoz,
pirms briħwibas-ſaulite atspihdeja — atspihdeja atkal no jauna muħsu
miħlaſ tehwijas kalnōs un lejjās. —

Mums Latweescheem gahjis ari jau daschadi ar behrnu audsi-naſchanu un mahgiſchanu. Tagadejäs Latweeschu ſtolas fahka zeltees kahdus 60 gadus atpakał. Bet waj preetſch winahm Latweeschu behrni palika pawifam ne-audſinati un nemahziti? — Schè mums, labakas iſprachanas un taiñigas apſpreechanas dehł, ja-atgahdinajahs, ka Latweeſchi jau trejadus laikus peedſihwojuſchi, proti ſen ejos, widejos un tagadejos.

Senejee laiki bija tee, kad Latweeschi dsihwoja preeksch Wahzu
atnahkhanas fawâ ne-aifahrtâ wakibâ jeb brihwibâ. Schi Latweeschu
fenatue pastahwejuhe gadu tuhksstošcheem;

Widejee laiki bija tee, kad Latweeschi no atnahkuscheem hwe-
schineekem, pehz ilgas un nahwigas zihniishanahs uswareti, kahdus
700 gadus sem wehrdsibas flodsehm steneja, un

Tagadejee laiki, tamehr Latweeschi, pee Kreewijas peeschkirti, sawu walibu atkal dabujuschi. Schee laiki nule tikai tafodus 60 gadus pastahw.

Wišupirms dofimees us paſchu ſenatni. Ko laba tad prata un muhzeja muhſu ſentehwi, eekam Wahzi atnahza? Un waj muhſu mahtes jau toreis jele ſinaja, kā behrni ori audſinami? — Schē atbildi dod Latweeſchu torefejee darbi, wiku dſihwe — par ko ir ſimās tautas-dſeesmas wehl ſchodeen derign leezibū paſneeds. Latweeſcheem bij jau ſawā ſenatnē tiziiba un tilums, walſiba un amati, burtneeki, preesteri un kara-wihri. Latweeſchi prata jau toreis tihru-mus fopt un maiſi zept; tee bij' tſchakli medineeki un ifmanigi dra-wineeki; tee nodarbojahs ar ſweiſoſchanu un kugoschanu. Winku laiwas yeldeja par Daugawu un Gauju, un ſawni juheu tee noſauza par „balto juheu,” ar to eefihmedami, zil augſti tee juheu zeenija. Muhſu ſentehwi prata ehtas zelt un pilis uſtaſit, luraſ wian preeftehnī un wadoni mahjoja, ſemi poahrwaldidami un aifſtahwedami. Un tad atnahkuſhee ſweschineeki ahtraki nenorima, eekam wiſas Latweeſchu pilis bija iſahrbitas, iſpoſtitas un ſadebſinatas, tad „pils-kalni” wehl palika laiſchu ſaldā peeminkā ar kahdu teiſmu ayfegti. —

Latvju meitas prata pukeš lopt, wainagus piht un ūawu puhrū peelozit. Žauki iſrakſitas wilaines apjedja wiru auguminnu un ar ūswaigſchau dekeem tāhs gresnoja tauteescha kumeļu un ūaweeim brah-keem tāhs iſrakſtija ūara-ūarogus. Vija labas dseedatajās, un ūura laba dseedataja, ta bij tikusi darbōs. —

Dseefmas un singes bij Latveeschu mihlakà dsihwes-rota. Winas gan dseedot, gan lihgojot un gawilejot tapa druwas un dahrsi aplopti, puhrs peedarinats, lopi ifganiti, zeki nostaigati un fara-kumeli apsed-
loti. Dseefmas pa-augstinaja un pawairoja winu preeka-deenäs, if-
gresnoja ſwehtkus un godus. Sehrdeenites, daudz dseefminau finatajas,
remdejabs dseefminas. Ar dseefmahm apſweizinaja jaunpeedsimuſchà
dwehſeli; ar dseefmahm pawadija mitruſchos uſ ſmilchhu kalnianu.

Tantas dehli prata sawus lumelius kopt un danzinat, mahzeja taires puhst, kosses fist un lihgawianu godam luhkotees. Tee greeha

ka šchē (t. i. rafstā par mineto lumedzīnu israhībīchanu. Red.) naw usſthmejis preefsch „Balt. Seml.” chronique scandalense?” — Theodors Rolands luhdsahs pedoschanašas, la winsch šchinī ūnā, pret Stersta Iga wehlešchanos, lo nolawejis un pasteidzahs scho wehlešchanos tagad iſpildit, zeredams, la pa nehlu nebuhs. Tadehk ihpaši šhim noluhkam teek atwehrtā ūchi nodaka un tanč zeen. leesu-leetu students, Sterstu Andreja īgs, un wiāu raschojums eewillti, pehznahkameem par peeminu. No ūchi labīrdigā darba tadehk ween jau newareja atrautees, ka St. Andreja īgs neween fataišahs par nahlošchū taisnibas-aifstahwetaju, bet — la winsch patš trauzahs ūnot — ari pilnus $4\frac{1}{2}$ mehnēschus ir bijis par tehwu-ſemes aifstahwetaju un pret kuru tehwu-ſemes aifstahwetaju lai gan nelaipnigi ifsurahs? Augsta laime St. Andreja īgam, la tas nam Baſchiboslu nagōs kritis!

Kad šči nobaka jau wakam, tad tanč akal pa jaunām latari eeweltam muhšu mihkoto amata=beedri, hofrahtu un bruzineku B. Dīhrīka Igu. Winč — šchoreis ūawa „Baltijas Wehrstoss“ — ralsta šchahdu gudru atbildi:

stiprus stopus, kala kara-sobenus, ar ko tehwu-semi aissstahwet. Mahzeja tehw' un mahti godat un wifur radibā atdsina Deewa spehkus strahdajam: faulei uslezot un noreetot, pehrkonam grausjot un leetum lihstot, juhrai krahzot un mescham fchnahzot. Tee mahzeja fawus Deewus godat un teem deewbijigi falpot — sem kupleem osoleem un wirs isredsigem falneem svehtās birstalās, knas weetas schodeen ar „elka-falnem“ eesihmetas. Schini faule kā weesi dsiwodami, Latveeschi ruhpejahs par winas faules muhschu, jo wini tizeja jau toreijs muhsgigu dsihwoschani esam. —

Raschenus titumus, goda-prahru un draudsgiu dsihwi ūnejēe Latveeschi (un tagadejee?!) foti zeenija un netikls žilweks bij torei-sejam Latveetim lihdsigs „sapraulejuščam behrja-kokam.“ Ir burtu un rakstu naw tolaik Latveescheem truhzis.

Tè nu redsam, ka Latveescheem sawâ senatnê bij dauds un da-
schadi fo mahzitees. Un tatschu toreis wehl nei tagadejo skolu nei
tagadejo grahmatu nebija. Kas tad nu par wišu mahzibû un audsi-
našchanu ruhpejahs un gahdaja? Bits ne kas — là tehwi un mahtes.
Tehwi isaudsinaja tautas-dehlus ka osolus, mahtes ismahzijsa raſchenas
tautas-meitas. — R. R.

(Turpmak mehI)

Politikas valsts pārīstums.

G. M. Selgawā, 18. marta. Akurat preefch weena gada Kreewu Keisara uszizigee paavalstneeki, issamisuzchi un speesdamo politikas-gaišu ilgaki wairš newaredami pazeest, jautaja: waj buhs karſch waj ne? Retruhka tahdu, kas toreiš padauds bailigi uſ nah-kotni luhkoja un, Kreevijas labumu gribedami, newehlejahs kara; ziti turpretim bes rahma un prahliga aprehkinuma kara preefazischanu ne-wareja ne ūgaudit; bet neweens toreiš gan nedomaja, ka muhſu pulki eenaidneku pehz qada laika pilnigi buhs uswarejuschi un ka šhodeen atkal tas pats jautajums: waj buhs karſch, waj ne? mums stahdi-ſees preefchā, tik fa tas tagad wairš nesihmejahs uſ Turkeem, bet uſ Angleem. Wissi tagad juht un ūamana, ka gruhts gaiſs mirs muhſu galwahm, ka pulwera muzai ta ūakot dedsellis jan peelists, un tikai goida uſ aīsbedsinaschanu. Waj buhs karſch ar Angleem wiſi ne? ta jauta ari ūcho rindian rakstitajs, un gruhti winam nahlahs, ari tikai wiſnotahl ūazit, uſ kuru puſi kara-deewš ūvaru atswehrs, ūrā brihdī meera-engelis wiſgaligi buhs uswarejis. Jo fa San Stefano noslehgtais meers Eiropas politikas gaišu wehl naw tihrijis, par to wairš naw jaſchaubahs, ja, ūchi meera deht aba Anglija rihkojahs uſ karu, un ja tahda rihkoſchanahs ir wairak ne fa alls dumpis un ūlunkiſs baideklis, ja Anglija teefcham iſeetu uſ karu un to mums preefazitu, tad paſauls stahstos jeb wehſturi gan buhtu pawiſam jauns atgadijeens notizis, bet mums no tam tatschu tikai weens peenahkums un ūdeuwums waretu iſaungt: ūarvu godu preefch wissas paſauls un ūawas ar neſkaitameem upureem eeguhtas teefibas aīſtahhet un peeteiltko karu peenemt. Tomehr naw jaſchaubahs, ka Anglija ūim-fahrt apdomaſees eekam wing Kreevijsi karu preefazis.

Eemesli ir daschadi, kas Angliju no kara-peesazifchanas atturehs. Weens eemeslis ir, ka Turzija, ar kuru Anglija lihds schim kopā turjehehs, no winas noschlitrusehs, tāhs pašchigu politiku atsihdam, un laikam ar Kreeviju ūsawenibā stabfēes, wiſu masak draudzību u-

Sp. — **P.** — Usrahdeet nepareisibas sinoujumā — mehs buhsim pateizigi un labprahit atwehlesim tahdam usrahdijeenam ruhmi sawā awise. Bet ralstus, là Juhszejais, kur no nepareisibu usrahdischanahm ne wehsts. bet tilai lehfschanas wahrdi par muhsu correspondentu eelsch № 4 là kreles schaore samehrtas, ir tatschu pahral prafis preelsch nodrutschanas. Schahbus ralstus mehds leetot tilai saralstotees ar G. Mather funau. kuram īmalsata maloba nesfayrotama."

Kas to buhtu domajis, ia zeen, hofrahts un brunineeks tif tadehk rupjai walodai padewees, ia G. Mathers smallakas walodas nesaprot! Us tahdu mihi beidhot war gluschi trakas leetas notitt; p. p. G. Matheram ectrift prahta fajit: es nesaprotu, ia zeen, brunineeks wehl war us kahjahm noturetees un hofrahta fgs tamdehk ween til metahs us galwu — ar kahjahm gaisa!

turhēs. Uf Austriju, kuru wina wiſadi raudīja uj ūku pusi peedabit, wina ari nekahdas zeribas newar turet, jo Austrija, pehž bei- dīsamahm ūrahm spreeschot, ir ar Kreeviju weenovjuhehs par turpmak staigajameem politikas zleem, jo generals Ignatjew, Wihne buhdams, ūku politikas n̄dewumu iſpildiſcham panahzis, garu ūku nu ar Andraſchi'n turedams, pehž kam winsch no Austrijas keihara laipni tizis ūanemts. Tahdā buhščana Anglija uj Franzijas uj Austrijas vali- dsibu newar zeret; atlitos tilf wehl Wahzija, bet Wahzijas draudiba ar Kreeviju ir fina- ma, ta mūhščam uj Anglijas pusi nedosees. Tee buhtu tee eemesli, ūapehž Anglija ūku ūefahktu; bet ja wina, no ūku ūeguhdama prah- ta dſihta, tomehr ūku ūahktu, tad ūinas ūeguhsta- mee panahkumi deesgan ūchanbigi. Semes ūku Ang- lija newar west uj ūpilnigu juheas ūku Kreevija ne- ūelaibisees ūinai peetiks, ūwas juhriales un ūſtas aistahwot un to ūina brangi war ar ūaveem torpe- deem, per tam wehl dasch's Angliu bruni-fugis tiltu gaisā ūſperts. Kad Kreevija war ūka-pulkus ū- ūuhit uj Indiju, kur Anglijas wal- diwa teek eenihsla, un tur nemeerns ūozelt, zaur ūo Anglijai neween leelu leela ūahde notiftu, bet ūinai ari leelaku ūora- pulku uaw wiſai daudz. Bes tam Kreevija, ūai gan juheas ūka newesdama, bet ar Angliju eenaidibā buhdama, ūahktu Angliu pretshu fugus uj juheahm

gahſtit im ta tab Anglijas ūrojneebibai eelu ūahdi darin. No Seemelu Amerikas Kreevija ūefoliti par ūatu Angli ūaguhstama ūuga ūtauhcham 50,000 dolaru, ūku ūefolishcham Kreevija ūee- nemtu, ja Anglija ūku ūefazitu. Seemelu Amerikai ir leeli ūpehki uj juheas. Ja nu Anglija, wiſai prahtgai uj apdomigai politikai par ūpihti totschu ūku ūahktu, tad ūina tiltu ūawos walts pamatō ūatrihzinata, jo Kreevija ūinai ta ūakot ūertos ūee ūafas ūirds: Indijā ūſzelos ūe- meerit uj ūrojneebi- ūiba zaur ūretshu ūugu ūahstischam ūiltu ūauzeta, un ūtas buhſt ūefcham ūahwigs ūhreens Anglijas ūrdi, jo ūina ūepahrteek ūno ūawas ūafcham ūemes ūenahkſcha- ūnas, bet ūku ūstu- ūtu un bagatibū ūpanahl ūaur ūindu- ūstriju un ūrojneebi- ūibn ar ūifahm ūpaſaules ūafahm ūin ūaur ūenahkſcha- ūnas ūi Indi- ūjas.

Franzija, Ang- lijas ūifahm ūnai un ūretshu ūnai par ūpihti, no ūspreduse, ja ūafch ūzelos, no jeb ūreas ūpedalishchanahs ūatturees.

Par Wahzijas ūefchigni politiku ūrunajot ūajeemint, ūai uj Bismarka ūprekſchlikumu no ūprests ūalts- ūfanzlerim (Bis- markam) dot ūa- ūihgu, ūai ūaretu jo ūeegaki ūchi amata ūarbu ūil- ūamu ūahrepeht. Par ūfanzlera ūa- ūihgu ūezelts ūgraſ ūStolbergs, ūihds ūchim ūijuscha ū Wahzijas ūuhnis ūihne. Bes tam ūjia wehl daschu ūmin- ūchana.



Rumeneete. (Ip. 96.)

Dashadas ūuas.

No eekſchjemehm.

Nihga. No 9. marta ūahktot Nihgas-Bolderas ūelszehch pahrgahjis wiſgaligi Nihgas-Dinaburgas ūelszeka ūbeedribas ih- ūafchumā.

— Uf Lubanes ūohojas 8. ūch. m. bresmiga ūaupiſchana ū- ūdarita. ūahdam Weetalwas pag. ūenueelam un ūina ūewai ar ee-

pirktu ūprezi no Nihgas uj mahjahm braugot ūibrukuschi ūairak ūa- ūaineeki, atnehmuschi teem 70 rubl. ūaudas, ūihru ūreeſmigi ūadaus- ūjuschi, turpreti ūewu ūavīsam ūostischi. ūostischi ūihkis atwestis uj Nihgu ūtpakot un par ūotikumu ūingu ūeesai ūafinots.

Domā, ūai ūaupitaji ūijuschi uj Nihgas, bet tomehr uaw wehl ūaimeees ūinu ūehdas ūadisht.

Telgawa. Eiropas Turzijas ūktivas ūrmijas ūtava ūchess ūino, ūai ūasta-departementis ūaſludinojis, ūai ūiſas ūehſtules un ūitius

suhtijumus pee peederigeem, kas wiipis Balkana salneem kara-deenestā stahw, turpmak suhtihš ar Kreevu tugu- un andeles-kabedribas tugeem un ka tamdehs us min. wehstulehm un ziteem suhtijumeem adreses pilnigi un skaidri ja-usdod, pee kahdas kara-nodakas un sem kahdas kara-waldes sanehmejs stahw un bes ta pesisihmejuma „въ лъйстую-щую армію“ wehl ihpažchi skaidri un gaischi ja-usrafsta „За Бал-каны.“ —

Peterburgā. Turpinajums no otrā 5% premijas-aizsenejuma
24. ielosejchanaš.

Винести а 500 рубл. іїнахжа уж №№р. 18218—38, 2512—30,
359—37, 4781—13, 4094—38, 17147—19, 9872—50, 4529—6,
10506—6, 17103—45, 18372—44, 18865—21, 19329—16, 11081
—12, 50—30, 7914—30, 15721—19, 4152—19, 13875—29,
10537—15, 8933—50, 18654—39, 9370—38, 15524—49,
11895—29, 7853—30, 6036—28, 5424—42, 8492—6, 15524—16,
9744—50, 1119—35, 17018—29, 663—14, 14285—11, 5089—26,
1257—13, 14079—24, 2349—23, 3225—11, 14409—38, 11166
—23, 1166—49, 3347—5, 2334—31, 18785—13, 5378—18, 12536
—47, 3049—5, 4239—13, 15095—50, 191—48, 8017—20, 9307
—8, 18675—23, 4036—50, 15263—6, 12268—2, 11505—47, 12869
—27, 3590—48, 12358—47, 17107—17, 17080—10, 18882—45,
1121—9, 936—47, 16469—17, 17227—46, 15236—40, 15714—5,
19285—45, 3090—29, 2955—21, 8803—31, 14125—17, 19936—
37, 16991—23, 3990—41, 6333—50, 7315—42, 2468—36, 11588
—49, 11985—21, 17325—20, 12668—29, 6712—47, 13381—12,
9545—8, 3340—39, 3394—43, 10235—28, 14477—7, 6021—23,
1074—38, 16963—12, 5360—46, 11469—21, 13089—13, 10031—
31, 6322—4, 8404—17, 16947—35, 19883—47, 3682—27, 723—
38, 18054—26, 6947—42, 4755—21, 7567—3, 10869—10, 419—
36, 14635—16, 3161—10, 14811—41, 16592—9, 18890—9, 7160
—27, 14542—22, 5737—24, 12406—11, 130—13, 10634—18,
19052—13, 15970—3, 10758—20, 19566—36, 7974—34, 15278—
26, 16854—4, 1878—6, 492—25, 6147—44, 15351—7, 19572—
11, 14969—30, 15610—22, 2150—28, 1182—32, 17270—48, 18106
—32, 14346—31, 1078—25, 1539—3, 19211—22, 12746—8,
18487—47, 13943—30, 5534—41, 13723—41, 5488—3, 11699—
39, 8087—33, 2454—50, 4432—4, 19121—5, 3400—22, 19348—
33, 17364—1, 15558—31, 5047—14, 10124—44, 7744—26, 19578—
23, 12312—4, 14535—40, 14791—40, 6769—24, 7163—41,
12802—14, 6559—1, 1516—39, 16234—35, 3724—20, 1880—22,
9195—14, 13676—37, 14057—36, 16655—23, 18718—35, 3825—
17, 9622—23, 5853—11, 17668—9, 14739—2, 8—31, 16988—
37, 8826—33, 2529—30, 7330—7, 17410—38, 18117—12, 6836
—44, 4970—18, 15128—24, 16232—36, 915—4, 16691—41, 3736
—48, 16316—21, 11072—7, 8772—28, 19673—26, 13929—46
17437—33, 16609—17, 2101—23, 12797—45, 14279—15, 3299—
1, 7186—24, 10575—29, 16616—30, 711—8, 6166—24, 7599—17,
12356—48, 4309—7, 12648—33, 16546—2, 7726—42, 11106—7,
8506—17, 14048—18, 3205—10, 6726—25, 3508—49, 10111—33,
10303—20, 16965—48, 5036—40, 8595—46, 16616—33, 17997—
45, 17144—28, 5554—50, 16804—30, 13203—25, 16107—45,
16234—28, 17416—21, 2448—1, 686—8, 9707—7, 9179—25,
7239—10, 4418—38, 6268—47, 17216—6, 10542—29, 12795—25,
8042—28, 18932—49, 10318—23, 15368—35, 2954—25, 13128—
5, 18955—22, 17871—34, 11998—1.

Schihs 58 ūrījās kluwa iſlojetas preeksīj atpakaļpiršanās:
271, 657, 1067, 1342, 1873, 2104, 2121, 2309, 2499, 3448, 4024,
4071, 4933, 5232, 5332, 6221, 6395, 6465, 6583, 7450, 7889,
8503, 9130, 9194, 10236, 10327, 10492, 10799, 10853, 11539,
11844, 12330, 12754, 13373, 14425, 14923, 14943, 15598, 15726,
15824, 15946, 16327, 16764, 17475, 17691, 17821, 18260, 18424,
18512, 18572, 18812, 18934, 18997, 19254, 19297, 19298, 19320,
19672.

Peterburga. „Now. Wremja“ siso, meera nolihgums esot ar selta tindi parakstis; Sultana paraksta pariväsam truhkstot, tamdeht ka winsch vahz weza eeraduma tahdus dokumentus ne mas ne paraksta bet tikai peesihmē, ka ir ar meeru un peesihmnejumam sawu sehgeli peespeesdamis dokumentus apstiprina.

If Kulpju-muischas (sem Jaun-Swirlaukas). Daschlahit ekam lajuschi lastrahstos no leelatahm pilsehtahm, ta tur wasanki un deenas sagli newihschodanti „ar swedbreem waigā“ maiß pelnit iheet us schahdahm tahdahm blehdibahm un lauschu frahydamu apmukleschanu; pee tahdeem ari preekaititi tee ta faulti „faltu astati“, kuri wairak lepenibā sawu lomu spehle ne ta gaifma. Lai laudis wini tuftschumi neredebami palittu nesinachanā, tadehk tee few ifred sahs par labako weetu „kaltius un tumfi.“ Seiki tapat dara: notupjohs aiskrahne un tad us apaloschahm pelehm gluhi. Tahdas sinas mums bija wehstitas tikai is pilsehtahm, kur laudis baru bareem fahnahk, bet nu deemschehl — tas wehl nepeedschwots, ta mums ari no semehm tas pats jaahk wehstit. — Ari pee mums laupagastos schi fehrga no pilsehtas riuntshem preslipuse. Bet kamehr tahdi lauschu apmahnidami gari pilsehtas to wahrdū „faltu astati“ ief — tamehr te pee mums schahdi tehwinī teef dehweti par grobheidereem, sumaneem un bishmaneem; mulki tos wehl fauz par fungem, tehweem un schehlsirdigeem taisnibas isdewejeem — schos tumschus apstulbotus prahtinus. Schee te veemineti wez-tehwi, — ta jan teikts — negribedami roku pee darba lits, iseet ar muti maiß pelnit: faribdina kaiminus, draugus un zitus godigus fautinus kildas, nemeerā un prozeses — uii kad sahk pee tecas eet, tad schee tee lunkanakee weenam waj otram mestees par „astatu“ un nemt prahwuekus netaisnās leetās juzinat, un no teem raudsit naudas upureus isplehst, teiktdami, wini tos pehz „paregrehpem“ aisschawot. Janoschehlo tikai, ta nesin kas ihsti s ir un fo tas nosihme? Zaur tahdeem bishmaneem ieb sumaneem schint apgabalā nemeeri un prozeses aug ta sehnus pehz lectus, ne mai neverat domat ar kahdi ismanibū tee sin satizibū un pastahwibū, ja tahs kur fahltuchas nodibinatees, towet un no-ahrdit. Muhsu pagasta teefai nau wis masas apgruhtinaschanas ar tahm dauds un daschadahm ismekleschanahm un pahrlausinachanahm ic. nadarbojotees. Ne buhti wehl kur pee weena waj otra fainneela kahdam kalpam jau strihdinsch — te ir grobheideri pulka un dod kalpam padomu pret fainneeleem suhdsibu zelt, kur tee sinams atkal katreis par „astateem“. Pat dauds reis schee tehwinī nelaunahs sawa pagasta zhigas dorischanas prozeses hagelt, kas nebeidsahs wis pagastam par godu. Ar tahdahm prozehehm un nemeereem pateesi mums ja-aishwada tas dahrags laiks, kur pagasts waretu eelschigi weenotees un stiprinatees. Wehl buhs zeen. Iasitaju preeksha japeemin, kur tee tahdi grobheideri, sumoni zeluschees? Naw wis, ta z. las. warbuht domahs, no swiechenees atzelojuschi, bet ir zehluschees is muhsu paschu kalpeem kuri jaunas deenās zubkas ganidami eemahzijuschees leeloja grahmatā bofsteret — un tagad nu par wihereem isauguschi un daschs wehl par eerehdnis valizis un druszin lo no likumeem sadfirdejis — nesin wairs kahdu fewim godu pagehret un leelahs jewi faultees par „astatu“, konsoleentu un kas sin par kahdu „prawulentu“ wehl ne, zeredams ka nabadsiai winam swahrku suhri butschos. Bet schee to nedara wis! Kas to buhti jaudis, ta no neskolota kalpa deenās isaug „astatis!“ Muhsu pagasta firniigaka wehleschanahs gan buhti ta: ta schee sumoni un bishmani tik ilg' astatojuschi patatos, un ari reis isbeigtos! — Tik us daudskahrtigu usazinachanu, mihs Semkopf, tew par schihm buhlschanahm, pasinju, lai zeen. Las. sinatu, ta ne ween pilsehta tahdi apmahnidami gari flopstahs, bet ari nislaukeem sahk sawu spehlu israhdit. Baidos tikai, ta scheem sumaneem un bishmaneem lamatas ne-aifriht un pašchi ne-eestpostojahs.

No Sohfenmuischas I. Peebalgas' draudē. Kur pagasta wihti weens otram preti strahda, kur walsts un winas wadomu storpā naw weenprahibas, tur newar ne kas kreetns augt un felt. Schateikuma pateefibu peerahda Sohfenmuischas konzerts. 8. un 9. „Valt. Wehstu.“ numurā tīla ūnrots, ka 5. marta buhſhot Sohjenā konzerts no jaulta ūra. Genahkums bij nolikts Sohjena pagasta ūolas buhwejamahm ehrgelehm par lobu. — Lihds schim Sohjenechhi wehl ne ka nebija iſrikojuſchi, ari ne tad us 4 balsim dseedajuschi, un nu uſreis konzerts! Tur ja brauz waj grib, waj negrib iſſlatites un iſſlausites. Konzerta mahju jau wareja no tahleenes redset, jo bija ar ūarkan-silu-balstu tarogu iſpuſchlotu. „Tad nahju ūlosai tuvāl, tad par brihnumu redſeu, ta dauds braujeji un tāhjineeli wis pec kon-

zerta mahjas ne-apmetahs, bet laida tahkaf us tuvejo krogū, lai maretu pee schuaba glahses sawu garu pazilat. Vehž dabuju finat, kas lautinu no konzerta naturejis. Muhšu laikos atrodahs wiſur konkurenti, ta ari pee Sohšenu konzerta. Kerdīneeks no ſawas puſes bija ari konzertu iſrihkojis, uſluhgdomis 2 konzertmeisterus, weenū ar fiſolehm, otru ar harmonikaſhm. Zaur to tas nahja, ka krogā bija wairak lauſchu, ne ka konzerta sahlē. Pa dalaī ari waina gan mellejama pee konzerta dewejeem, kas par daudſ leelu zenu bija ūpehruſchi. Daſchs labs atrahwahs no konzerta ſazidams: kas gan war labs no Sohſena atlekt? Gan teeſa! to tuhlin redſeſim. Eegahju konzerta sahlē un apluhkojos druzin. Sahte bija deesgan ſmuli ar krohneem iſpuſchkoſta, bet par nelaimi pee tahs paſchaſ ne maſ nepaſeja fahrtibas wihrs, kas zepuri galwā uſmauzis faktā eesprandees ſtohweja. Par dſeedaſchanu runajot man jaſaka, ka klausitaju ſirdis wiſ zaunt to newareja pazilat; daudſ weetas dſeedaja til neskaidri, ka bija pawiſam jabehg laukā. No plaschakas kritikas pawiſam gribu atturetees. Ka dſeedaſchanu ta ne-iſdewahs, ka waijadſigs, iſſlaidrojahs zaunt to, ka ta ta ſakot bes lahda instrumenta bija eemahzita. Sohſeneeſcheem bija tapehz jawairahs no tik bagata programma. 20, ſaki diwdeſmit dſeeſmas bei lahda instrumenta preeſch konzerta eemahzit, ix pateesi waroru darbs! — Luhloſimees wehl reiſ us publiku. Zereju ihpazchi daudſ Sohſeneeſchu tur redſet, wiſmaſak paſchus walſis-wihrus. Un redſeju gan; bet kur? — Ais durwim klausotees!! Newareja jau ari wihi konzerta sahlē ee-eet, tapehz ka konzerta iſrihkoſhana wiſ nebijuſi pa prahtam. Ka dſirdeju eſot ſhee pawiſam aileeguſchi konzertu iſrihkoſt, bet muhſu J. Peebalgas zeen. mahzitajſ dſeedatajeem tomehr ſcho preeku atkahwiſ. Chrmota leeta gan, ka Sohſeneeſcheem paſcheem ſawas walſis labums neruhp! Zereſim, ka Sohſeneeſchi us preeſchhu wairak ſawu labumu apdomahs, un ja nahkamiba wehl kahds konzerts taptu iſrihkoſt, tee ari ſawu artawu labam mehrkim par labu neleegs. Dſeedaſchanas wadonam un dſeedatajeem wehleju no ſawas puſes us preeſchhu labakas ſelmes! J. W.

No Wez-Peebalgas. (Widsemē, Zehsu kreise) mums raksta
12. martā:

„Balt. Wehstn.“ 10. num. raksta kahds Gaidulis, „Dzēltenos“ — ūweizinadams. Lai kam gan ūoti ūvarigs un eewehrojams wihrs ūchis Gaidulis; un tadehk luhdsu man ūauņa nenenit, ka es wina „ap-
fahrtne“ dzīshwodams, eedrošchinajos wina rakstu, scho atkahrtinadams,
scho atkal pahrlabodams un papildinadams ari zeen. „B. S.“ laši-
tajeem paſneegt. Wirsch raksta: „Dzehrbenes draudse un winas ap-
fahrtne plosaſhs maſalas. Skolas pa leelakai dākai ūlehtgas. Stipri
ween mirst u. t. pr.“ Uſ ūcho nu pеesihmeju, ka Wez-Peebalgas
draudse, kura — zīk man ūinams — it zeeschi pee Dzehrbenes drau-
dzes ūlehtschneem meklejama un laikam ari atrodama, paldees Deewam
tikai trijās pagasta-skolās ween pee fahdeem ūkoleneem us ūahdu ūai-
zīnu maſalas eeradahs, kuras ahrsta padomam tuhdaſin ūlaht eſam,
tuhdaſin ūlaht ūlehtgas; bet nu jau atkal ūen ūifas pilna darbā un
fahrtibā un miružha no ūkolneekem naw ne weena paſcha. Un drau-
dzes-skolā, kuras ūkolneeku ūkaitis otrā ūimtā ee-eet (to starpā ari daschs
Dzehrbeneets), naw gods Deewam ne weena paſcha ūlimneeka bijis un
ari ūchim brihscham naw, ja diwus ūkolneekus iſnemu, ūkureem azis
drūžzin ūafirguschas. (Scho turu ūistim tadehk par waijadfigu pеe-
ſihmet, ka W. P. draudzes-skolā ir gandrihs $\frac{2}{3}$ tahlumneeku, weens
pat no ūeikas pee Melnās juhras ūrasteem, un „Balt. Wehstn.“ ir
ispplatijuſehs ūapa). — Ūchē nu gan W. P. ūkolu-waldbai ūeenahk-
ſees ūawa dāla pateizibas, kura ūkolas, ūistim draudzes-skolū buhwe-
dama, ir par ūifahm ūeetahm to mehrki preeſsch azim turejuſi, ka gai-
ſhas un weſeligas ūkolas-istabas buhtu; un it ūeivishki tas ari jalee-
zīna no tahm trim gułamahm istabahm dr. ūkola, kuras apakſhejā
taħſchā atrodahs un aipehrñā waſarā pahrbuhvetas ūla. Tā kā nu
teem ū ūkolojeem W. P. draudzes-skolā ūkafatram ūaws ihpahſhs us-
dewums ari ahrpus mahžibas-stundahm ir, tad ari waram domatees,
ta ūif ūar ūahrtigali notift ne ūa ūitur, un ir eespehjams ari par
ūkolneeku ūeefigu ūablaħħiħanōs ūabaki ruhpetees un gaħdat, tā p. p.
weens no wineem ūuhko weenumehr us to, ka gułamās istabas buhtu
tiħras un frisħa gaifa netruhktu un la ūkweens ūkolneek ūawu gultiu
taħrtibā — ūpodriħā turetu. — Par ūaitu runajot jaſaka tas pats,

ko G. k. rakstijis: "Laiks februārī arī bija ihsis wohjibū perinatojs. 24 stundu laikā īala, kniga, kuša un lija. Mārtā pirmās deenas ir tai sīnā labakas." Tad rakstītājs peemīn kādu notikumu, kā arī tā sīnā pāhrlabojams, ka tas nav vis „pee weena no Bez-P. bāsnīzās krogeem“ notizis, bet pee Valku muižas kroga, kā arī wehl godbijīgākā atstāhtumā no bāsnīzās atrodahs, ne kā tērī dimī tā ūzīzamee „bāsnīzā=krogi“, no kureem mums wehl aīs schēstera-mahjas leijinā, otrs aīs zela=juhim (uz Dzehrbeni, Družītem un Bez-Beebalgu) — kālnīnā redzami. Notikumam, kas zītādi pareisīgi atstāhtīts, tadehk jašķan šķā: „Pee W. m. G. kroga veebrauz un veekeen kābds tureeneets pajuhgu, no pahru ūmīs rubķeem wehrtibā. Vats ee-eet eelschā. Zīgars un butele wīku tē kāhdas minutes aistawē. Get laukā. Wīna pajuhgs prom. Atrod zītu brauzamo bes brauzejo, gan tikai no mājas wehrtibas. Meetus pahreji sklīts; tadehk laišč ar jauno pajuhgu ūwū melet. Pee Z. pilsehtiņas (47 werstes tāku. Ned.) nonahzis, vīnīch teek apturets; jo pajuhgam, kā arī vīnīch ūhdeja rādahs ūheit ihstenaīs ūaimneefs. Godigais un deesgan ūhpīgi apsagtais wīhrs (kārīch ūhdeeu ūwū ūagtū ūrgū nav dabujis. N. N.) tiko wehl zētumam ūspruka. — Jo projam ir teesa, ka „vispahrigi ūeedīshwojumi un ūbandijumi mahza, ka teatra, weesigu wakaru u. t. pr. ūrihkojumi nav visai beeshi ūneedzami;“ bet ka tas Dzehrbene, ūchetras—ja dāuds tad ūschas—reisēs gādā, buhtru notizis, tas man pirmo reis ūsirdams; es tik to ūnu, ka tur jau pat pirmajā ūarstumā tas nav wairak par trim ūeissēm gādā notizis. Tāhlak tur arī Kējsara Aleksandra I. ūsimšchanas-deena ūwineta, 19. februārī teatris ūpehlets un metenā jeb ūastlahvijās ūemkopibas ūapulze bijuše. Glinški jauki un patiķami par tāhdahm ūeetahm ūsirdet. — 9. mārtā mīhī ūraudses ūkolotāji (pavīsam ūihds 25) ūtureja dr. ūkolā ūwū otro ūapulzi ūchinī gādā; třeščā ūuhščot tam nedēļā pēhž ūaltā ūwehrtdeenos jeb ūeeldeenu ūtwehthes. Ūtāda ūnā ūchis 1878 gads ūeeskaitamās pee ūeefajeem, bet ne vis ūteem ūasīhstameem ūptineem: pēhrn ap ūcho ūašču ūiku bij gādāni ūkolneku ūwehkti (wīnu apraksts „Balt. Semk.“ ūehrugada 27. num.); bij arī gādāni Peterburgas ūeefi; ūinnū arī ūagaidīja 26. ūunījā! bet zīk un ko ūagaidīja — nu, tas jau arī „Balt. Semk.“ ūaſtajeem ūināms, u. t. pr. Pirmais ūhogad ūebuhs un pēhž ūtra-jeem arī vis ūaires ūt ūarstū ūe-ūgojabs. Ūabd. ūeedrība ūchinī ūinās 9. gādā māfs ūurdēnumā ūanāms, bet ūīnī ūeelihs ūināms tikai brihtīna ūtpuhšchanai, pēhž ūuras tad atkal ar ūiprīnateem ūpehkeem ūah ūrahdat, ūeheem bet ūiprīrem ūoleem uz ūreekschu ūodamees. 26. mārtā ūuhs ūreščā ūeedru ūapulze ūchinī 1878. g. ūura, ka ūrotāms, arī jau tadehk ūuhs ūiprāki ūpmekleta, ka ūchi ūeena ir arī ūeedribas-ūsimšchanas-deena (gāda ūeena ūka ūehrī ūtščirkta un uz 22. maiju ūahrzelta). Teatris, kā ūsirdams ūahloščot otrās ūeeldeenes ūo ūeewhrojoma ūuga ūreekschā. Ūbi ūseedataju ūori arī ūchinī gādā ūeerahdījušči, ka ūasakais ūseejmu garš W. P. ir ūeenumehr ūauns un ūautris. Ūseejmu ūzītīgās mahzīšchanahs ūekmēs ūeram ūandit ūahloščā ūaščā — ūolumōs. — Ūalā ūehl ko ūeivishku ūeeminū ūlaju ūslaweschā ū ūateizibū ūelna ūuhžu ūaunaš pag. ūkolas ūaunaš ūkolotājs R. ūgs. ūaur ūwū ūwehrtdeenas ūolu, ūku ūeween ūee-augusči ūaunekli, bet pat ūihri ūeelā ūaitā ūpmeklē, — arī ūiščens ūaukts ūseedataju ūoris ūchē ūe-apnūšči ūrahdat — un kā ūchinī ūnomalus ūtahwoščā ūidū, ūr ūehl ūipēhrn ū ūehrī ūjā ūagīgs ūeegs ūplatīts, ūhogad ūkolotājs ūdala 30 ūfempl. ūišādu Latv. ūaikrafstu, to ūtarpa no „Balt. Semk.“ ūeens 14 ūfempl. ūeessī ūejušās. Žēen. ūosareefčha ūreekschlikums (Balt. Semk. 9. num.) arī ūan ūatiķi; bet ūchinī brihscham ūtādi no dr. ūkolas ūnu ūateišt, ka ūah ūiačā 36 ūfempl. ūišādu Latv. ūaikrafstu un proti 22 „Balt. Semkopji, 7 Balt. ūehstīnesči, 3 Mahjas ūeefi, 2 ūihgas ūapās, 1 Latv. ūaive ū ūtautas ūeedris.

Lehrpata 5. marta atklahja jaunu seminaru preefch Kreewu skolotajeem. Seminara ehka, kā „Goloß“-sīro, esot daudz labaki un jaufaki eetaisita ne kā uniwersitetes un gimnāzijas ehkas. Preefch eestahšchanahs treshā klasē 57 skoleni jau peeteikusches un no teem ari 43 ne wezaki kā 16 gadus peenemti; no scheem beidsameem ir 20 uš kroma kostehm. Skolotajs buhs senakajs Tschernigowas skolotaju-seminara direktors Schdanowitsch lgs. —

No Tehrpatas. Lai gan Igauku tautā pāskā pēmiht wairak ūpratības, weenpratības un zenžhanahs preešč tautišķeem

mehrkeem, ne kā wi spahrigi nemot wairak attihsttitajā Latveesħu tau-
tā, tad tomehr Igaunem liħds ġħim wehl nebija ne weena laikrafsta,
kās tautas wajadibbas usrahidu, tautas godu un teesibas pret naib-
neeku usbrukumeem aifstahwet, ar wahrdū fakot, kās buhtu tautas
atbals. Tadehk weħlam fawwem kainineem un fara-beedreem, Igaun-
em, no wiħas sirds u sħo gadu jaunus laimes, ka winu leelā il-
goxhanahs rembinata, ka winu karstà weħleshanahs peepildita, jo-
wineem isdewes dabuht aktarju un wiħru, kās isdvos jaunu laikrafstu
„Sakala“ brihpраhtigā, tautiskā garā. „Sakala“ nesihs finas par
politiku, rafslneezibu un semkopibu un buhs atweħra preeħx ik-fatra,
kās għib tautas attihstibai un lablħeħx-xanai kalpot. „Sakala“ isnaħħks
Wiland ġem Jakobsona kga redakzijas. — Bes tam pastaww Igaunem
wehl 6 ziti laikrafst: 1. Ģestii Postimees (Igaunu weħstnejis), 2. Per-
mu Postimees (Behrnawas weħstnejis) 3. Ĝestii Pollumees (Igaunu sem-
kopejjs), 4. Nistirahwa püħapäewa lejt (Krixtiga s-Weħħdeen as-Sapa),
5. Maawalla kunkutaja un 6. Talurahwa kunkutaja, t. i. lauku-pagastu
un semneeku finotaji, pa leelakai dati pilditi ar sinahm is-għażiex
— ts.

Bobruisk. Muh̄su saldati, kā „Goloss“ sino, sahk pehz noflehgta meera ar Turkeem loti brahligi satiltees, kā to šchis atgadijums rahda: Mās deenas pehz meera noflehgšchanas kahds Kreewu saldats ūastop Turkū wongineku un ūaka: mi brahl' Turk! Taws Bars ar manu Baru un meeru noflehguschi, tagad mums nawaits jakildojahs; mums jobuht draugeem. Turks Kreewu walodas nemahzedams ne kā newareja ūaprast un plezus raustidams Kreewa isturešchanos uſluhkoja brihnedamees, bet pehz masa brihscha Krewam tomehr isdewahs Turkam sawu nodomu iſſlaibrot, kas Turkam loti patika un Kreewu uſaizinaja frogā eet un uſ jaunu brahlibu tſharku eemest.

Karkowa. Ožmanis Paſčā kā „Goloſs“ ſiav, 7. martā
Teti beija pawadišchanā iš Karkowas pahr Kurſku un Kiewu aibbrau-
zis uz Odesu, tur wiens ar sultana lugā uz Konstantinopoli brauksot.

Deenā preelsch aishbraukschanas Osmanis Baſchā apmelejīs Kreevu un Turku ſlimos kareiwus un dahninajis teem 5000 papirofus un lizis wiſeem ſawu pateigibū iſſazit, kas winam ſawu laipnibu parahdiſjuſči.

Kars. Tureenes wirswalde pee pahrmekleschanahm atraduse
2000 kara eerotschu pehz daschadahm konstruzijahm, leelu wairumu
patronu, 40 pudu pulsvera, dauds bajoneschu un wairak ne ka miljoni
rublu stempel- un wekSEL-papiheüs.

Odesa. Kreewu garainu-kugu-sabeedribai usdots preeksch fareinju pahriweschanas if Turzijas 20 kugus turet gatawus. Pahriweschanai hiiis ja-eefahlab 13. martā.

Witebskas gubernā, Polozkas aprinki ne sen schahds netizams, bet tomehr pateesigs darbs pastrahdats: Kahds no Kreewijas goda un kriščigas tizibas duhschigajeem aifstahwetajeem ar Turkeem kara-laukā zihnidamees bija weenu roku pasaudejis un kara waldiba winu atweskoschanahs deht bija us mahjahn atlaiduše. — Kreetnais kareiwiſ us dſimteni pahrnahkdams ee-eet kahdā frogā, kas no wina dſimtenes now it tahtu. — Frogā ari atgadahs is tuvalā zeema kahds goda-wihrs ar ſawu deeneſtneeku. Kareiwiſ daschadas ſelta un ſudraba leetas lihdsā bija pahrneſees, ko kara-laukā ar ſirdibu ſarodams eeguviſ; goda-wihrs no tahtm kahdas nopehr godigi aismalkadams; pehz tam goda wihrs kareiwi, ka ſawas draudſes lozelli uſwedina, lai brauzot winam lihdsi, wareſhot wina muſchā pehz tahtda gruhta un gara zeka atduſedamees par ualti pahrgulet — tagad ju eſot wakars — un tad rihtā pa deenu pee ſawejeem pahreet. Warbuht ari, ka wehl ko no wina nöpickschot. — Godigais kareiwiſ ne ka ſanna uedomadams ar pateižibū ſeenem goda-wihra laipni peefolijumu un wiſi trihs eesehduſchees kamanas brauz us ſchi muſchhu. Kahdu gabalinai no frogā pabraulufcheem, goda-wihrs uſſauz kalmam: „Nu ir laits!“ Kalps tuhlin aptur ſirgu, grahbji kareiwiſ ſee truh-tim, gahſch gar ſemi, wela nageem turedams, lai kungs jo weeglaki waretu nabadsinn, kas montas kahribai par upuri kritis, nogalinat. Kungs ari ne ko nefawedamees iſhwel ſi keschas ſpalwu-nazi un greeſch kareiwiſ ſakla; ſchis, lai gan tikai ar weenu roku, tomehr zif ſpehdams turahs preti un zihnotees ſlepkaſam iſkriht nafis ſi rokahm fneegā

un paſuhd. — Spalwu naſis ſlepawahm bija weenigais erozis un kād
nu tas paſuda, tad goda-wihrs azumirkli pahrwehrſchahs par iſſalkuſchu
plehſigu meſcha ſwehru (tikumigā ſinā), kriht nelaimigajam wirſu un
ſobeem pahrkoſch winam rihkli. Pehz tam ſinams abi teizamā darba
beedri kareiwi kreetni aplaupijuſchi un pametuſchi zetmalā gulot, war-
buht domadami, ſa tas pagalam. Bet pehz to paſchu ſetu gadi-
jees braukt ſtanovoja priftawam (aprinkla uſraungs), ſchis atradis pu-
miruſcho kareiwi guſot, ſas lai gan wahji, tomeht wehl ſpehjjs iſteikt,
kahdā wiħse ſinamais fungs ar ſawu kaſpu pee wina ſcho ſwehra darbu
paſtrahdajuſchi. Priftaws ar ſawu kutscheeri nelaimigo liħds panemdami,
aibraukuſchi pee wainigā, kuru ari atraduſchi bahrſdaino, aſinim aptra-
vito gihmi maſgajam. Us priftawa jautaſchanu: „Ko Juhs, batuſchiha,
dareet?“ wiſch atbildejjs, ſa no deguna qſiniſ teſot. Priftaws nu
preesterim parahbijjs wina upuri un kā protams wainigos opzeetinajis
un nodewis teefai. Laupitās leetas ari pee ſlepawas atraſtas. Nelaimi-
gajs nav ilgi dſiħwojis. Kahdas ſchelabas wina miheem radeem, ſa
dehls un brahlis bij nekriſtitos Turkus, baſhiboſukus un Tſcherkeſus
ar warona duhſchibu uſwarejis, un te, dſimtenē, fur zereja pee ſaweo
un ſawas tautas fruhtim miheſtibas anglus baudit, wiſch no kriſtiga
goda-wihra tila no koſts.

- Reschnu Andreews

Visjaunakās īnas un telegrami.

G. M. Jelgawā, 21. marta. Schi numura ihpaščā peelitumā jau minets, ka wuhu augstakais tara-tungs, Leelfirsts Nikolaus sultani apmellejīs. Tagad par to waram jo ūlaidrakas ūnas pašneegt. Kā ūnanis, Leelfirsts miht ūvē galwaš-kor-teli San Stefanā. Jau ūnat bija norunats, ka muhju pulki Konstantinopoli ne-ee-ees, un ka tahdas ee-eešanas weetā tilai Leelfirsts virskomandants ar ūveem pawadoneem došees uz Konstantinopoli un apmellehs sultani. 14. marts uz tam bijo išredsets. Leelfirsts sultani apmelleja wiza pili un palisa tur waival ne ka $\frac{1}{2}$ stundas; tad dewahs uz Beglerbegas pili, kura sultans atkal wina apmelleja. Godawaltis if Turku salobante bija noſtahditas gāz pili un ūaneht augſtee fungi tanī palita, ūpeleja jaula muſta. Peht tam Leelfirsts apmelleja Wahzu ūhtni, prinzi Reuss un no ūchi dewahs uz Kreewijas ūhtna namu, kurā notureja deewa-lalpoščanu; nu pirmo reiſi atkal uſwillā Kreewu diwahdleru flagu. — Walārd pee sultana bija goda-maltite, pee ūras ari Oſmanis Pasčā un Stobekens, Wahzu ūhtnis, muhju jaunais ūhtnis Nekibows (tas Ignatjewa weetā Konstantinopolī ezeljs) un daudz jiti Kreewu un Turku augstmani peedaliyahs. Pa nalti Leelfirsts palizijs ūtā ūtā "Liwadija" un otrā deenā apmetlejis dasħas eweħrojanas weetā, starp tahn ari ne-lainīga sultana Ahsja kapu. Kur ween wiash til bijis un gahjis, tur alaš leels pulks lausku, fristigu un muſelmanu, ūwahlees un Leelfirstam ūani uſgawilejis. —

Schahda ujwaretaja ee-schanu usvaretā galwas-pilsečhā ja-ysluhto par koti ee-mehrojamu un par wehsturigu notitumu. Tee praktisee augki, tas no ta jau tagad ottehkušči, parahdahs eelsč Turtu valdibas isturešchanahs prie Angleem. Ne sen Turtu ministerija wehl bija divi partjas, no kuražm meeno wehlejaħs ar Angleem, oħra attal ar Kreewiem topa turetes. Tee godosmolites sultans fajjis: minnuk u wiċċu wiċċi gribot meeru un labu jaħiċċhanos ar Jawu speħzigo jaġim, Kreewijas Rejharu, un ar scheem wahrdeem peetita, mineto partju zihniċċhanos nobeigt: ta-partja, tas ar Kreewiem, grib topa turettes, ir pilni usw areju fu un esot jaux nospreċċis, Anglu valdibu uſaċċinat, lai ta ġawus tara-lugus no Marmora juhreas jaux atpatat. Nau jaſchaubaħs, ta Angli schahdat aċċinashanai mis nepallauħihs, jo sultans jau pretojahs, tad minn lu ġi Dardanellos eebrażza, miex lad nu Turkeem nar speħla, minn isibsi, tad minet aċċinashanai titki peerahdihs, ta Turtu valdiba ar Anglu waroċ-darbeem nar meerā; bet ir tas ir leels plikis Anglijai un to ap-fidhs preċċiż viċċas Eiropas. — Ja nu Anglija tseħħam ar mums uſsaħi faru, tad — kā taħbi leetas tagad stahw — Turki buhs u muħju pu. Winu tagadeis faraspħi (peħz fara-ministru finnha, tas sultanam ee-neegħtas) ir gan tilai wehl 118,000 wiħru leels, bet ir taħbix valiħgi nar smahdejems, iħpaċċi tad pats mahju jaġimnees to sneeds. — Kā leefħas, Anglija buhs druziex pahreħkinajusħihs, u Austriajs pa-libgu zeredħana. Kad ischi jau agrat schaubijsihs un aktarri bija u muħsu, ne lu u Angliji pu, tad schahda schaubijschanahs tagad jaur graffu Ignatjevu laikam gan pil-niġi kluhs iſgaixnata, ta kā zeribas netruħi, ta Austria wiġgħali xi pafċċejja.

Altibildes

Eb. G - 1 - 2, II. „Baltijas Semkopiš“ maksā pa gadu tilai 2 r. 60 l. tamdehē par pahralo naudu daboseet lihds 1 julijsāt lihds ar pastieletu num. ari „Peelikumu” flaht. —

J. Pol, Paulchen saimneekam pr. W. un J. Langall — A. Peelitumä bes „Balt. Seml.“ nam par vasti dabujams, lä tas daudslahrt jau teitis un ikskabrots; tadeeki nosakeet, fas ar eesuhitito naudu lai noteel.

M. N. — A. dr. W. w. K. m., Juhs alojatees: „Balt. Semt.“ redaksija wehl ne weena jautajuma, us to wina sawa wahrdā atbildejuſt, nāw wiſ „zaur ſaweeem kreetneem lihbsstrahdneeleem“, bet ir alasch pate iſſlaidrojuſt. Turpretim los ūahdus jautajumus K. b. t. beedribā iſſlaidro, war latru reiſ redset if poſcha iſſlaidrojuma. Mehs to peefshmejam, lai Jums turpmal nemisejahs.

Athildoschais redaktors un išbeneis: G. Mather's.

Meera-nosihgums

Mehs, no Deewa ihpaschas schehlastibas

Aleksanders II,

Wisu Kreewu, Maſkowas, Kijewas, Vladimiras, Nowgorodas Keiſars un Patvaldneeks; Kasanas Zars, Astrakanas Zars, Poti Zars, Sibirijs Zars, Taurijas Kersjoneſa Zars, Grusinijas Zars, Pleſtawas Kungs un Smolenskas, Litowskas, Wolinijas, Podolijas un Somu ſemes Leelfirſts, Igaunijas, Widſemes, Kurſemes un Semgalijs, Samogitijas, Belostokas, Kareljas, Tweres, Bugorſkas, Permos, Wjatkas, Bulgarijas ic. Firſts; Kungs un Leelfirſts par Nowgorodu, par Nihowſtijas opgalu, par Tschernigowu, Rjasanu, Polozku, Rostowu, Zaroflawu, par Beloferſku, Ilborsku, Odborsku, Kanadirſku, Witebſku, Mſtislawſku un Waldneeks par wiſahm ſeemelu ſemehn, un Kungs par Iwerskijas, Kartalinskijas un Kabardinijas ſemehn un Kungs par Armeniju; Tſcherlaſkijas un Gorskijas un diu firſtu dſimtſkungs un Waldneeks; Norwegijas Trona-mantneeks, Schlewig-Holsteines, Stormarnes, Ditmarscijas un Oldenburgas Herzogs un ta jo projam un ta jo projam un ta jo projam

daram zaur scho sinamu, ta pehj weenoschanshs starp Mums un Of-
manu Keishara Majesteti Muhju viluvari no abahm pujehm 19. fe-
bruari (3. marta) 1878 San Stefanu noslehguschi un parakstijuschi
abu wasilju starpä meera-nosazimus. kas wahrods va wahrodn tå stan;

Meera-nolihqums.

— Kreisvījas Keisara Majestete un Osmanī Keisara Majesteti, karsti wehledamees, Samahm walstihm un Samahm taatähm meera swehthi aidot, täpat katu jaunu sajutschanu nowehrst, kas scho meeru waretu apbrandet, ir eezehluſhi par Säweem pilnwareem preelsch meera-nolihguma nodibinashanas, noslehgshanas un paralshanas:

Wiju Kreewu Keisara Majestete no weenä puses — grafu Nikolaju Ignatjewu, Keisara Majestete generaladjutantu, general-leitmantu, Walstispadomes lozelli, Aleksandra Nevski ordena ar brionteem un dandis zitu Kreewu un ahrsemju ordenu bruneneeku, un Aleksandra Nelidowa fungu, Keisara noma lambara fungu, ihsto slahisrahtu un 1. klases Anas-orderna ar sobeneem un dandis zitu Kreewu un ahrsemju ordenu bruneneeku

un Osmanau Keisara Majestete no otras puſes — Sawfetu Paſchā, ahrleetu ministeri, Osmanli=ordena ar brilanteem, 1. Ilaſes Medſhidijas ordena un daudſ zitu ahrſemju ordenu bruneneelu, un Sadulā=beiju, Keisara Majestetes ſuhnti pēe Wahzu Keisara, 1. Ilaſes Medſhidijas un 2. Ilaſes Osmanli ordena, lä ari daudſ zitu ahrſemju ordenu bruneneelu, — läs pehz tam, läd ſawas pilnuaras bija ifſmainiujſchi un taħs bija atraſtas peelħajgi un pareiſi ifſratſtitas, ſchahduſ artikeluſ nolihga:

1. artikels.

Lai pastahwigeem sīrihdeem starp Turziju un Montenegriju buhtu reis gals, tad tāhs, abas walstis iekārtdamas robežas janoleek pēhž llaht veelikas ķemeslahrts un tā iehē turpmal nosazīts.

No Dobrojčitčiza latna robesha eet no Konstantinopoles konferenčes apšīmetā līnijā gar Biletu līhds Korito. No tureenes jauna robesha eet us Gazo (Metohija-Gazo) piederehs Montenegrījai, un us to meetu, kur Piwas un Taras upes saweenojahs, semelēs gar Drinas upi līhds tai meetai, tur schi ar Līmōss-upi saweenojahs. Montenegrījas austrumo-robēsha wehltahs gar scho upi līhds Pripolju un greeshohs tad gar Rostchaju us Tschaja-Planinu (Bihorū un Rostchaju Montenegrīja pēstskirdama); Augowu, Piawu un Cisfau eeslehgdoma, robeshas līnija eet gar latnaju, gar Schlebu, Połkenu un gar Albanijs semelu-robēshu pa Kopriwītu, Baba un Bor latnu mugurām līhds Proleti latna wišaugstakai punktei. No schejenes robesha greeshahs par Biļlojčitčīla latnaju un aistek laisni līhds Izsichtsheni-Choti eseram; pehž tam tad wina Izsichtsheni-Choti un Izsichtsheni-Kastrati eserus

osibimus

uara 1878. *editio x*

Šīrsta valsts visgaligu robežu nolikšana teek uzticeta Eiropas komisijai, pēc kuras peederehs weetneeki no Turzijas un Montenegrījas valdībām. Šīi komisija turpat uſ weetas wišpahrigi nosazītas robesžas tā eegrošihs, tā winai preeši abu valstju labuma un meera iſrahībēs par waijādfigu un pēz taisnības; latra no winabni dākuhs peenohzigu, par waijādfigu atſihtu atļibdfināschānu.

Preiesīš kugosčanas pa Bojanes upi, kas atlač bijuše par eiemēlu strīhdineem starp Turziju un Montenegriju, janolek ihpaschi nosazījumi, kas arīdsan no tāhs parīcas Eiropas komisijas iſstrahdajami.

2. artifels

Turzijas valdība viēgalīgi atsīkst Montenegriju par patstāhvigu firsia valsti. Kad Kreiwa Keisara valdība ar Osmānu valdību un Montenegrījas firsia valsti buhs weenojušahs, tad turpmāk noliks to vihī preetsīš sawstarpiņas satīschanahs starp Turziju un Montenegrījas firsia valsti, un it iħposchi: par Montenegrījas agentu cezeljsħanu Konstantinopolē un Osmānu valstis zitās weetās, kur taħbi israhbitos par wajjadseem, — par nofeedneeu issuhtisħanu, las ġinhis waj wiadis rodesħas aibebgħuschi, un par to Montenegrīeschu vadodħanu sem Osmānu litumeem un tiefahm, las jaur Osmānu valsti zelo waj dīslimo, pēhż ta'ru sawstarpiņem litumeem un ja ar Montenegrīeschem noliks un eerafs.

Turzisai un Montenegrojai iama starpa janotaisa un ja-isschir tee jautajumi par abu wolstju sawstarpig u satilshenos, ta ari par buhwemi preelsch kara noluhkeem schinis apgalbos.

Tee jautajumi, par kureem nepanaht weenoschanoš, ja isschlir zur Kreewijas un Austrījas-Ungarijas widutaju-teesu (Siedēgericht). Bet ja nahkotne lahdz striebinsch waž eenaidz iżzeltos, tad Turzija un Montenegro — ispnemot prakſeenuš robeschu dehl — sawu tildi atlauj isspreest no Kreewijas un Austrījas-Ungarijas, kuras kopā nod ob widutaju-teesas spredumu.

Montenegrījās lāz-pulki aiseet no teem apgabaleem, kas nav augščā minētās robežēdās, desmit deenu laikā, rehlinot no tāhs deenaš, kad meera-nolīhgums parasti.

3. articles

Serbijas patstāhvība kļūst atsīhta

Winas robescha, las us laht peelitas kahthes opsihmeta, eet gar Drinas upi, Maš-İwornikas un Salaras firsta walsti sahnis pameidama un tahtal gar senako robeschu wiltdamahs lihđi Dejewegs ypitès avotam, Stoilalas turumâ.

No scheenes jaunā robežas lihnija eet gar scho upiti libds Naschlas upeti un tad gar scho pehdejo libds Novi-Basar. — No Novi-Basara robescha eet gar to upiti, kas Mekinjes un Trgowitsches sahdschu tumuma tet, us augschu libds winas awotam, tad par Bosur-Planim uš Zbaras upes eleciju un tad gar to upiti us leiju, kas Ribanitsches tumuma schini upē eetet.

Tahkā robesha eet gar Ibaras, Sītnīzās un Labās upēm un gar Vatinēs upiti lihds winas eetelai (vi Gropoščinīzās-Planinas). No scheeenes robesches lihnija par to meetu eedama, tur Kriwas un Weterinīzās upju uhdeni dolahs, ajsnahf wišihſatā lihnija pee schihs upes pee Miowazlas upites grīhwas, tāhpj tad gar scho eedama us augštu, pahebala Miowazlas-Planinu un eet us leiju lihds Morawas upi, Kalimantschijas sahdschas tuwuma. No schihs weetas robesha gar Morawas upi eet us leiju lihds Wlofnas upi pee Staikowizijas, tad gar scho us augštu tāhpdamā gar Luberaſdu un Rulawizes upiti, eet par Sucho-Planinu gar Wrilas upiti lihds Rischawai un dodahs tad gar mineto upi us leiju lihds Krupajes sahdschaj, no kureenes wina wišihſatā lihnija deenwidus-rihtes no Karoul-Vares saweenojahs ar senako Serbijas robeshu, gar scho lihds Donawai eedama.

Ada-Kaleja teek astahka un nospoštia.
Turku-Serbejschu komisija or weena Kreewu komisara peepalihdsiku triju mehnescdu lailk noolek robeschus un isspreesch wišgaligi tos jautajumus, tas sihmejohs us Drinas upes salahm. Bulgarijas suhnis dabū pee komisijas dorbeem dalibū, tik libds ta komisija well robejdu starp Serbiju un Bulgariju.

4. artigeli

Muhameda tizigee, lam Serbijai peedalitō semes firehōs gruntsgaboli peder un ja wini wehiahs no schihā firsta walſis atſlaht, war palitt ihpoſchneeli no ſawas neluſtamas mantas, tas winas robeschās aſtronahs, to rente iſbodami waj muifchu pahrwalbischau ziteem zilweleem uſtrizedami. Turlu-Serbieschau ſemifijai, pee

Saguhstito ismainishana starp Osmanu valdibu un Rumenijos, Serbijas un Montenegriras valdibahm noteek pehz teem poscheem nosazijumeem. Pee tam pee naudas aprekhinashanas ja-nowell to saguhstito slaita, to Turzijas valdiba ismaina, no ta saguhstito slaita, los Turku valdibai teel nodoti.

29. artikels.

Ehis dokumentis no Keisaru Majestetehm, no wiisu Kreewu Keisara un no Osmanu Keisara, ja-apstiprino-un-apstiprinajumi peezpadsmiit deenu laida waj, ja espehjoms, agrali Peterburga ja-ismaina, tur ari normahs veetu un laitu, tur un lad sphi dokumenta nosazijumus, orz zaur ahrigu formu atsiks ar to godu, la pee meera-nolihgumeem mehds notist. Tomehr Augstee Lihdseji scho dokumentu atsiks par pilnigi spehla ejochu un ne Weens nedz otrs no wiiseem ischein nosazijumeem newar atraistees.

To apstiprinadami abu datu pilnvari scho dokumentu parafstijuschi un tam sawu sehgeli usspeeduschi.

San Stefand, 19. februari (3. marta) 1878.

(Parafstits:) Grafs N. Ignatiëws.

Rekadow's.

Sawets.

Nekidow's.

Sadula.

Beigu-paragrass, las no 11. artikela shodeen, 19. februari (3. marta) 1878, parafstits meera-nolihgumu isloists im minetam artikelim lai peederosha data peseleksams:

Mehs turejahn par waijadsgu, scho meera-nolihgumu saweem lasitajeem ta pasneegt, lai tas harakstits un parafstits, jo tas ir koti swarigs dokument, kurä wiis tas eewilts, ko muhsu valdiba zaur bresjimigo karu ar Turkeem panahku. Un tas mums ne buht now weena alga; ir mehs esam Kreevijas ustizigee pawalstueeli un dsihwa data no wiis walsts; ir mehs un muhsu dehli esam peedalijuschees pee schi svehta tehwijas-kara, tadehk mums wiiseem schis dokuments lai ir un paleek dahrga manta, ka mehs wehl pehz gadeem waretum fazit: „Ir Latvju dehli zihnjahs un islechja sawas ofinis, lai dehrga tehwija scho dokumentu waretu eeguhtees.“ Schihm patriotiskahm juhtahm gandarishchanu isgahdadama, redakzija sawus zeenijamos lasitajusl ihds, ir scho wiis maso upuriti uslukot par schi un par kihlu, ka wiis alach ruhp un ruhpehs, pehz eespehshanas lasitaju wehleschanahs ispildit.

Bet ari wehl otrs eemesls ir, scho meera-nolihgumu usglabat, bet newis isgaifinat. Waj kongress janahk, waj farunashchanahs noteek teesham ar latru leelvalsti jeb waj beidsot Augki karu pefazitu, — alach buhs San Stefana noslehtais libgums tas pamats, us kura wiis tahlaki notikumi deenwidus leetä dibinafees, un tadehk buhs labi, ka tas latram lasitajam paleek pee rokas, jo redakzija turpmak latru nosazijamu, par kuru runahs, pa otrahm lahgahm wair nesiks nodrufat, bet tikai ihsumä oisrahdihs us peederigo punkti nolihgumu.

Ruhmes turedam, parunashm te wehl kahdu wahrdu par pašchu nolihgumu. — Daschs, to islasjii, it noopeetri pee fewim jautahs: Ja bet waj wiis ta paliks? Wiis nu gan ta newarehs palikt, jo zitadi muhsu valdiba nemas nebuhtu wehlejusees, lai leelvalstis sawus weet-neekus suhtitu us kongresu un lai schi tad issprefstu, lai teem nosazijumeem, las wiis Eiropu aisaem, buhs buht un palikt. Bet ka tee nosazijumi, kas tikai us Kreeviju un Turziju sihmejahs, pehz tautu-teesibahm newar kluht apgahsti, un ka, ja to kahds tomehr usnemtos darit, Kreevija — jau sawa goda deh — schihs sawas teesibas ar wiiseem spehkeem aissahwehs un, ja zitadi newar buht, pat atkal karu wedihs, par to ne buht now jaſchaubahs. Bil tuvu waj tahlu tahds karsch, — tas ir zits jautajums, us kuru mehs jau schihs nedeskas politikas pahrskaat pehz tam, lai tahs sinas bija pee rokas, esam mehginojujschi atbildet. Loti eevehrojanti ir tee wahrdu, las no muhsu valdibas puses zaur wiis argam „Journal de St. Petersbourg“ schini fina ne sen faziti. Schi awise issaka par netaisnahm tahs zaur ahrsemju awisehni un zaur Kreevju awise „Goloss“ isplatitas sinas, ka Kreevija it strupi Turku valdibai ehot noprastjusi, ko schi dorishot, lai Anglii kara-kugi is Dardanele uhdeneem kluhtu israidi? Tahds noprastjums ne kad now laifts. „Waj jau muhsu meera-libguma nosazijumi,“ ta raksta Journal de St. P., „now libdfihi klufti, bet tadehk ne masat saprotamai usazinashchanai, lai leelvalstis mi nefakejahs nostahtees us-tantu-teesibu un sawstarpi nolihgumu pamateem?“ Tamlihds Anglii valdibai ir brihwa roka dota, ka wiis pate iswehletos to istureshchanos, ko wiis pehz tagadejahm bulshchanahm par to ristigalo atsiks. Kreevijas istureshchanahs isstaidrojahs kotti lehti — Kreevju kara-spehla pahrschana San Stefana ir atbilde us to, ka Anglii kara-kugi weenu mehr wehl paleek Marmora juhra. Bil ilgi Anglii flote tur paleek, tik ilgi Kreevju kara-paliks preelsch Konstantinopoles. Tikai kongress scho jautajumu war ischikt. Tadehk kamehr wehl now kaidri sinams, ka kongress nesanahs, tamehr wehl now waijadsgs, ka Kreevija schini leetä sawu beidsamo wahrdu runatu.“

Kreevju awise „Pyccrii Mipz“ turpreti pefjhmë kongresa nesanahshanas deh: Ne wiis Kreevijai, bet Eiropai kongresa waijaga, tadehk ari muhsu usdewums ne buht now, nopusleetees ka kongress

Bulgarijas firsta walsts eedsihwotaji, los zaur Osmanu walsts zitahm dakahm zelo waj minas ulturahs, ir padoti Osmanu liliumeem un teesham.

San Stefand, 19. februari (3. marta) 1878.

Grafs N. Ignatiëws.

Sawets.

Nekidow's.

Sadula.

Dibinafotees us to un scho meera-nolihgumu labi pahrdomahjot. Mehs to par labu un leetderigu atsinuschi, apleezinajuschi un apstiprinajuschi. To apleezinadami Mehs Sawu Keisarisku apstiprinajumu ar Sawu Pascha roku parafstijuschi un pawehlejuschi, ar Muhsu Keisarisku sehgeli apleezinat.

Dots Peterburga 4. marta tubkostoch astoni simti septindesmit astotä gadä pehz Kristus peedsimshanas, Muhsu valdibas diwidesmit zetoritä gadä.

Originals no Keisara Majestetes Pascha rokas parafstits:

(S. B.) „Meliander.“
„Preti parafstits: Waltskanzleris
Hirsts Gortschalows.

St. Petersburg.

Ja kongresu Eiropai buhtu vijis eespehjams godam atsivabinatees no tahs libkstas, kurä wiis Anglija eewilkusi zaur Parasches libguma nokawetu aissahwechami. Pa wehlu Anglija usrehmahs scho libgumu aissahwet, pehz tam lad karsch Turzijas buhshchanas pawisham pahrgrosjiss. Ja walora-walstis Parasches libgumu no 1856. g. pateesti grib usuret, las zaur muhsu kara-pulkeem ahrigi un eekchigi ir isuihzinats, tad lai wiis nahk un atrauj Kreevijas spehzigahm rokahm tos auglus, ko wiis eemantojusi Turziju uswareama. Bet now wiis tizams, ka Eiropa kopa pret Kreeviju stahsees — us tam leelvalstis now deegan weenprahrigas. Austrija, — lam Italijs aif muguras un Wazjija fahns un kuras paspahrn ne masums Slawn — neusdrilhstesees ar Angliem saweenotes.* Bet Anglija ween ar Kreevem kara newar west — masakais tahds karsch buhtu gluschi bes selmes, bes zeribas. —

Til tahlu „Pyccrii Mipz“. Apluhkofim wehl ihsumä, ko Anglija tagad dara un kahds spehls un kahdas zeribas tai, ja wiis teesham karu ussahktu. Wiis rihkojahs ar wiiseem spehkeem us karu. islahpawezos lugus un leel jounus toisit, apstole seelgabalus, gahda karamunizija, fahauz reserwistus (kahdus 40,000) un laidusi pawehli us Anglii-Indiju, lai tur kahdus 200,000 Muhamedaneeshus fahauz us karu. Wiis tas israhdyahs kotti boiligi, bet tomehr knayi tizams, ka Anglija ihsti us karu doma, ohtraki schis trokñis isleekahs la tulshcha draudechana, lai Kreevija wehl beidsomajä azumirkli no saweem pagehrejumeen ko atlaistu, warbuh la Anglija ari it noopeetri doma, ar scho kara-spehku Egipti un Kreetas kolu eeguhtees. Ar Kreeviju us karu roku kara west, wiis teesham usnahls drebulti. Pawisham Anglija warot us kara-lauku suhtit kahdus 400,000 wihru; bet tee tikir us kara-ministerijas papihreem. Patefibä wiisai ir dands, dands masak, un libds wiis pat scho mosumian isrihlo, paeet mehueschi. Anglija now vispahrigs kara-deenests, tur saldatus seenem par nandu. Nahlahs wiisai mu ar til wahju kara-spehku kotti gruhti, ar Kreeviju us jemi karu west (laikam tad gan Turzijä), tad ta leeta paleek wehl jo bailigaka, kott vohuhlo us Indiju, kur wiisai gruhti penahqahs, pret Anglii valdibu dumpi fazelt un ta wiis spehkus us tureeni aissahbot, un kott ihpaschi ari eevehro, ka Seemein Amerika tikai us isbewigu brihdi gaida, ka Anglius no tureenes pa wiisam waretu padisht. Now jaſchaubahs, ka tahds brihdis buhtu, ja Anglija ar Kreevem kara ussahktu. Loti eevehrojama ir ari ta fina, ka Amerikas kopymani no Kreevijas pefjhmëschi otlauchanan us Anglii andeles-kugu atnemshanni, un, kott wiisai jau par satru tahdu attau-shanni 50,000 dolaru (pehz tagabeja kura libds 100,000 rubfu) jola, tad gan war domot, kahda neaprekhinama slahde Anglii andelei kluhtu padarita. — — Wiis tas Anglijai kotti jaeevehro, eekam wiisai kara ussahkt un zaur to ta kahdus loteriju spehlet — us dsihwihi un nahwi. —

Pa tam muhsu pulci Turzijä netura rokas kahdi, bet nostiprina gar Balkanu un zitur tahs swarigakas veetas. — Satishchanahs ar Turkeem ir wiisai laba. Leel firsts Nikolaus ne sen ar leelu goda pulci apmekleja Sultani Konstantinopoli, karsch wehlk atkal Leel firsts apmekleja. Keisarisku Augstibü Konstantinopoles eedsihwotaji sanehma ar firsnigu preeku un leelu goda parahdischanu.

* Tadka saweenoschanahs jaw ir atraidita un isgaifinata. St. politikas pahrskaat.

Ned.

Athbodshais redaktors un isdeweis: G. Mather's.

Drukats pee E. Sieslač'a, grahmatus un bilschurdrulatans, Jelgavā.